

Slovački centar za kulturu Našice - Slovenské kultúrne centrum Našice

www.sk.chr

Braće Radića 68, 31500 Našice

E-mail: ravnatelj@sk.chr

Tel.: +385(0) 31 611 914, Fax.: +385(0) 31 611 914, Mob.: + 385(0) 91 524 20 62

OIB: [29277582495](https://oib.hr/29277582495), IBAN: [HR1523400091110497766](https://oib.hr/HR1523400091110497766)

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2023. GODINU

SIJEČANJ

Istraživanje brijačkog zanata 16. siječnja 2023.

Informator Željko Jantošik

Dana 16. siječnja u prostorijama Slovačkog centra za kulturu Našice djelatnice SCK Našice održale su istraživanje s namjerom prikupljanja informacija o brijačkom zanatu među Slovancima u Markovcu Našičkom. U istraživanju je sudjelovao informator Željko Jantošik, koji je istraživačicama pružio vrijedne i zanimljive informacije o brijačima Franji Hohošu i Đuri Knihi.

Koordinacijsko savjetovanje u Bratislavi 27. siječnja 2023.

Sekcija za međunarodnu suradnju i vanjske poslove Ministarstva školstva, znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke (MŠZlIS RS) organizirala je dana 27. siječnja u prostorijama namjenskog objekta Ureda Vlade Republike Slovačke – hotela Bôrik u Bratislavi, koordinacijsko savjetovanje, čiji je cilj bio informirati o nadolazećim događanjima za podršku dvojezičnom obrazovanju u školama u inozemstvu za učenike i učitelje, koja će se uz financijsku potporu Ministarstva održati u 2023. godini.

Nakon pozdravnih riječi državnog tajnika Ministarstva Slavomíra Partile i glavne ravnateljice Odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove Lucie Lehotayove, prisutnima se obratila i ravnateljica Odjela za razvojnu pomoć i usluge za osiguranje međunarodne suradnje pri MŠZlIS RS Martina Máliková, koja je vodila koordinacijsko savjetovanje. U ime Ureda za iseljene Slovake (UZIS) sudjelovali su predsjednik Milan Ján Pilip, dopredsjednik UZIS Peter Procháčka i tajnica Komisije za odgoj i obrazovanje UZIS Katarína Baranyaiová.

Za 2023. godinu predstavljeni su obrazovni programi u ponudi Centra za daljnje obrazovanje Sveučilišta Komenskog u Bratislavi, Metodičkog centra i Pedagoškog fakulteta Sveučilišta Mateja Bela u Banskjoj Bystrici te Studia Academica Slovaca – centra za slovački kao strani jezik Filozofskog fakulteta Sveučilišta Komenskog u Bratislavi. Među predstavnicima slovačke nacionalne manjine iz Rumunjske, Mađarske, Poljske, Srbije, Njemačke i SAD-a, susretu su nazočili i predstavnice iz Hrvatske, djelatnici Slovačkog centra za kulturu Našice, ravnateljica Sandra Kralj Vukšić te kustosica Tatjana Seničanin.

Nakon predstavljanja obrazovnih programa riječ su dobili predstavnici iseljenih Slovaka, koji su s predstavnicima Ministarstva školstva ocijenili provedene obrazovne aktivnosti u 2022. godini. Ravnateljica

Kralj Vukšić tom je prigodom zahvalila obrazovnim centrima na kvalitetnim programima, kao i Ministarstvu školstva i Vladi Republike Slovačke na potpori koju pružaju u vidu nastavnih pomagala, obrazovnih aktivnosti za učenike i nastavnike, te dodjelom stipendija kandidatima iz Hrvatske. Skrenula je pozornost nazočnima na potrebu osiguranja učitelja slovačkog jezika te je u vezi s time spomenula kako je u tijeku proces izrade programa novog bilateralnog sporazuma između ministarstava obrazovanja Slovačke i Hrvatske.

Koordinacijsko savjetovanje u organizaciji Ministarstva školstva, znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke (MŠZiS RS). Slijeva nadesno: tajnica Komisije za odgoj i obrazovanje Ureda za iseljene Slovake (UZIS) Katarína Baranyaiová, podpredsjednik UZIS Peter Procháčka, predsjednik UIZS Milan Ján Pilip, ravnateljica Kabineta državnog tajnika MŠZiS RS Andrea Lysinová, državni tajnik MŠZiS RS Slavomír Partila, glavna ravnateljica Odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove MŠZiS RS Lucia Lehotayová i ravnateljica Odjela za razvojnu pomoć i usluge za osiguranje međunarodne suradnje pri MŠZiS RS Martina Málková.

Priprema časopisa Prameň 1/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema riječi urednika, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 4.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 2, objava na slovačkom jeziku: 5.

VELJAČA

Predstavljanje publikacije *Korijeni slovački, domovina Hrvatska – Pôvod slovenský, domovina Chorvátsko* Andrije Kurica i zbornika radova s okruglog stola *Slováci v Chorvátsku a Slovensko – Slovaci u Republici Hrvatskoj i Republika Slovačka* 10. veljače u Osijeku

*Slijeva nadesno: pater Luka Marijanović, ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice dr. sc. Sandra Kralj Vukšić, autor publikacije *Korijeni slovački, domovina Hrvatska* Andrija Kuric*

U petak 10. veljače 2023. u organizaciji Matice slovačke u Osijeku predstavljene su dvije publikacije – *Korijeni slovački, domovina Hrvatska – Pôvod slovenský, domovina Chorvátsko* Andrije Kurica, te zbornik radova s okruglog stola *Slováci v Chorvátsku a Slovensko – Slovaci u Republici Hrvatskoj i Republika Slovačka*, koji je također sastavio spomenuti autor. Zbornik radova sadrži priloge s okruglog stola koji je održan 6. listopada 2022. u Osijeku povodom programa MS Osijek Dani slovačke kulture u Osijeku. Knjige su predstavili ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice dr. sc. Sandra Kralj Vukšić te profesor i

pater Luka Marijanović. Ravnateljica Kralj Vukšić govorila je o zborniku i djelima objavljenim u njemu te istaknula kako je dobro da pišemo o sebi kako bi i drugi pisali o nama. O knjizi je govorio profesor Luka Marijanović, koji je čestitao autoru i rekao da je to leksikon Slovaka u Hrvatskoj.

Sudjelovanje na sastanku vezanom za učenje slovačkog jezika u vrtiću u Jelisavcu 15. veljače 2023.

Dana 15. veljače u Jelisavcu održan je radni sastanak vezan za uvođenje učenja slovačkog jezika u područnom vrtiću Zvončić u Jelisavcu. Na sastanku su bili nazočni: ravnatelj Uprave za nacionalne manjine pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja RH Nandor Čapo, gradonačelnik Grada Našice Krešimir Kašuba, saborski zastupnik Vladimir Bilek, ravnateljica Dječjeg vrtića Zvončić Našice Snježana Kandera i pedagoginja Marina Lazar, predsjednik Saveza Slovaka Mirko Vavra, ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić, predsjednica Društva Naša djeca Jelisavac Manuela Capek, predsjednica Vijeća mjesnog odbora Jelisavac Ivana Ligda i vijećnici VMO, predsjednik Matice slovačke Jelisavac Danijel Kubala, predsjednik Slovačkog kulturno-umjetničkog društva „Ivan Brnjik Slovak“ Jelisavac Marijan Marček te predsjednik Nogometnog kluba „Vihor“ Jelisavac Denis Balentić. Na sastanku su prihvaćeni svi prijedlozi Vijeća slovačke nacionalne manjine Osječko-baranjske županije na osnovi rezultata ankete (učenje slovačkog jezika, materinjeg jezika onih polaznika čiji roditelji iskažu interes, dva puta tjedno u dopodnevnom terminu, radionice provodi učiteljica slovačkog jezika zaposlena u OŠ Jelisavac), te je dogovoren sastanak krajem veljače s ravnateljicama vrtića i Slovačkog centra za kulturu Našice te učiteljicom slovačkog jezika zaposlenom u OŠ Jelisavac.

Susret s ravnateljem Instituta humanističkih znanosti Ivo Pilar Željkom Holjevcem 16. veljače 2023.

Dana 16. veljače 2023. ravnatelj Instituta humanističkih znanosti Ivo Pilar Željko Holjevac posjetio je Slovački centar za kulturu Našice. Cilj susreta bio je dogovor o suradnji, koji će se održati 16. lipnja 2023. Riječ je o potpisivanju zaključaka s konferencije pod nazivom *Baština značajnih slovačkih i hrvatskih latinista* u organizaciji Hrvatsko-slovačkog odbora za humanističke znanosti, koja će se održati navedenog datuma u prostorijama SCK Našice.

Ravnatelj Instituta humanističkih znanosti Ivo Pilar Željko Holjevac posjetio je Slovački centar za kulturu Našice

Online Aktiv učitelja Slovačkog jezika i kulture 21. veljače 2023.

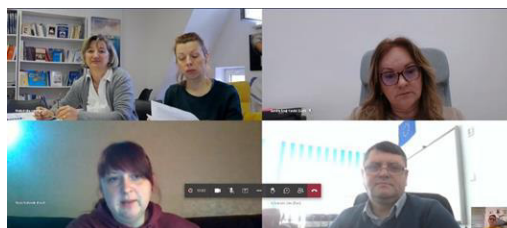
Online Aktiv učitelja Slovačkog jezika i kulture 21. veljače 2023.

Dana 21. veljače održan je *online* Aktiv učitelja Slovačkog jezika i kulture na kojoj su sudjelovali učitelji Ana Marošević, Jelena Dejanović, Boženka Dasović, Marija Pejak, Miluška Fabry Nemet, Maja Kandera, Josip Kvasnovski te djelatnice Slovačkog centra za kulturu Našice, ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin. Na sastanku je prihvaćen zapisnik od 13. listopada 2022., ravnateljica Kralj Vukšić izvijestila je o projektima za 2022. kao i o planu aktivnosti za 2023. godinu te se vodila rasprava o aktualnim izazovima slovačkog obrazovanja u Hrvatskoj.

Online sastanak partnera projekta MiSmo 22. veljače 2023.

Dana 22. veljače održan je online sastanak partnera u sklopu projekta MiSmo, a vezana uz organizaciju radnih susreta u zemljama partnera (Rumunjska, Srbija, Francuska, Hrvatska). Ispred SCK-a Našice sastanku su prisustvovala ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin. U ime partnera iz Rumunjske sudjelovali su Alexandar Mlinarsik, iz Srbije Viera Krstovská te Katarína Mišíková Hitzingerová i Zuzana Drugová u ime partnera iz Slovačke.

Online sastanak partnera projekta MiSmo 22. veljače 2023.

Sastanak s ravnateljicom Dječjeg vrtića Zvončić Snježanom Kanđera 28. veljače 2023.

Dana 28. veljače u DV Zvončić u Našicama održan je radni sastanak vezan za učenje slovačkog jezika u područnom vrtiću Zvončić u Jelisavcu. Na sastanku su bili nazočni: ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić, ravnateljica Dječjeg vrtića Zvončić Našice Snježana Kanđera i pedagoginja Marina Lazar, učiteljica slovačkog jezika u OŠ Ivana Brnjika Slovaka Jelisavac Maja Kanđera i predsjednica Vijeća slovačke nacionalne manjine Osječko-baranjske županije Ana Kanđera Legčević. Tema sastanka bila je konkretiziranje provedbe programa učenja slovačkog jezika u navedenom vrtiću.

SCK Našice obilježio Međunarodni dan materinskog jezika s učenicima slovačkog jezika iz Josipovca Punitovačkog (16. veljače), Jelisavca (17. veljače) i Našica (27. veljače)

Učenici OŠ iz Josipovca u Jurjevca Punitovačkog 16. veljače 2023. u SCK našice obilježili MDMJ

Slovački centar za kulturu Našice obilježava Međunarodni dan materinskog jezika u suradnji s osnovnim školama u kojima se uči slovački jezik. Dana 16. veljače ugostio je učenike OŠ "Josip Kozarac" iz Josipovca Punitovačkog te područne škole iz Jurjevca Punitovačkog, u pratnji učiteljice slovačkog jezika Boženke Dasović. Interaktivnim pristupom učenicima je predstavljen novi europski projekt MiSmo i 30. obljetnica Slovačke Republike, a nakon toga su učenici izrađivali prigodne šeširiće.

Edukativni program istog sadržaja realiziran je 17. veljače u Jelisavcu u OŠ Ivana Brnjika Slovaka.

Obilježavanje Dana materinskog jezika 17. veljače u OŠ Ivana Brnjika Slovaka Jelisavac

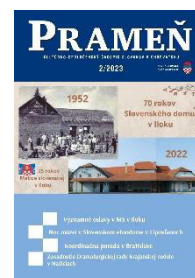

Obilježavanje Dana materinskog jezika 27. veljače u OŠ kralja Tomislava Našice

Program je u ovoj školi predstavljen skupini učenika osmog razreda u suradnji s učiteljicom slovačkog jezika Majom Kanđera.

Obilježavanje Dana materinskog jezika završilo je 27. veljače u OŠ kralja Tomislava u Našicama, kada je u suradnji s učiteljicom slovačkog jezika Anom Marošević realiziran program s učenicima šestog razreda. Tom prigodom učenike i djelatnice SCK Našice snimila je ekipa Osječke televizije. Prilog o održanom programu može se pogledati na priloženoj poveznici: https://www.youtube.com/watch?v=dfg1deBY_Ic&ab_channel=TVNa%C5%A1ice

Priprema časopisa Prameň 2/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema riječi urednika, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 4.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 1, objava na slovačkom jeziku: 1.

OŽUJAK

Predstavljena knjiga o tradicijskom odijevanju Slovaka u Iloku 10. ožujka 2023.

Publikacija ...te se nose kao grofice... Tradicijsko odijevanje Slovaka u Iloku

U Muzeju grada Iloka 10. ožujka predstavljena je knjiga slovačke etnologinje Zuzane Drugove *...te se nose kao grofice... Tradicijsko odijevanje Slovaka u Iloku*. Knjiga je nastala na inicijativu Vlatka Miksada – aktivnog predstavnika slovačke nacionalne manjine u Iloku i istraživanja provedenog u tradicijskom okruženju, u Muzeju grada Iloka, ali i u folklornoj sekciji Matice slovačke Ilok. Publikacija predstavlja raznolikost odijevanja Slovaka u Iloku te njegove promjene tijekom vremena.

Knjigu su predstavili autorica Zuzana Drugová, inicijator istraživanja Vlatko Miksad, ravnateljica Muzeja grada Iloka Maja Barić i ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić. Program su pjesmama i prikazom nošnji obogatile članice Slovačkog kulturno-prosvjetnog društva Ljudovita Štura Matice slovačke Ilok te iločki glazbenici vokalno-instrumentalnim izvedbama. Predstavljajući publikacije nazočni su bili i potpredsjednik Saveza

Slovaka Aleksandar Knapček te predstavnica Vukovarsko-srijemske županije i predsjednica Vijeća grada Iloka Renata Banožić koji su istaknuli značaj predstavljene publikacije.

Glavni organizator predavljanja bio je Slovački centar za kulturu Našice u suradnji sa Sveučilištem Mateja Bela u Banskoj Bystrici, Metodičkim centrom SMB za iseljene Slovake, Muzejom grada Iloka i Maticom slovačkom Ilok.

Knjiga predstavlja iznimno poštovanje iločkih Slovaka prema svojim precima i vlastitoj kulturnoj baštini

Slijeva nadesno: ravnateljica Muzeja grada Iloka Maja Barić, ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić, autorica Zuzana Drugová i inicijator istraživanja Vlatko Miksad

koju ovim izdanjem nastoje očuvati. Njezin sadržaj je koristan ne samo za lokalno stanovništvo, već i za ljubitelje slovačke, u ovom slučaju, manjinske kulture, ali i za širu mrežu udruga, društava, nadalje i za etnologe, muzealce, povjesničare, kojima publikacija svakako može koristiti kao izvor korisnih informacija ili kao potvrda već prikupljenih studija.

Predstavljanje Slovačke i studija slovačkog jezika u Srednjoj školi Isidora Kršnjavoga u Našicama 14. ožujka 2023.

Dana 14. ožujka Srednju školu Isidora Kršnjavoga u Našicama posjetili su veleposlanik Republike Slovačke u Zagrebu Nj. E. Peter Susko u pratnji predavača s Odsjeka za slovakistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Martina Machate i Ivane Čagalj.

Nakon pozdravnih riječi ravnatelja Željka Filjka posjetitelji su predstavili Slovačku i mogućnosti koje pruža poznavanje slovačkog jezika. Veleposlanik Susko predstavio je Slovačku kao zemlju prirodnih ljepota i bogate tradicije, ali i kao mjesto aktivnog odmora i modernih pogodnosti, inovativnih ideja i vrhunske gastronomije. Ovom prilikom srednjoškolci su imali mogućnost upoznati Slovačku virtualnu stvarnost putem

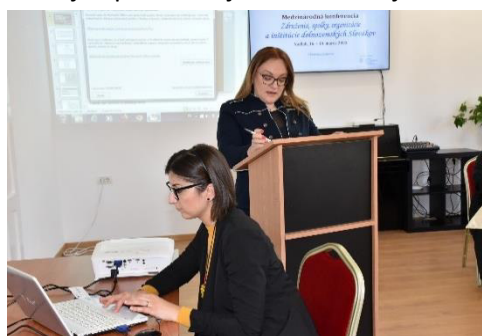
sustava Samsung Oculus, svojevrsnog virtualnog turističkog vodiča. Predavači Odsjeka za slovakistiku Sveučilišta u Zagrebu predstavili su mogućnosti studija slovačkog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu.

S obzirom na to da u svome djelovanju skrbi o slovačkom školstvu u Hrvatskoj, Slovački centar za kulturu Našice pružio je podršku u pripremi gostovanja u Našicama. Realizaciju programa svojim su prisustvom podržale i djelatnice Saveza Slovaka.

Slijeva nadesno: predavači s Odsjeka za slovakistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Ivana Čagalj i Martin Machata i veleposlanik Republike Slovačke u Zagrebu Nj. E. Peter Susko

SCK Našice na međunarodnoj konferenciji u Nadlaku 16. – 18. ožujka 2023.

U Nadlaku u Rumunjskoj od 16. do 18. ožujka održana je dvodnevna međunarodna konferencija u organizaciji Kulturnog i znanstvenog društva Ivana Kraska i Demokratskog saveza Slovaka i Čeha u Rumunjskoj. Na početku konferencije dodijeljena je nagrada Ondreja Štefanka, koju je ove godine dobila dr. Katarína Mária Orbánová iz Rumunjske za doprinos razvoju, organizaciji i diverzifikaciji kulturnog života i društvene aktivnosti u zajednici slovačkih iseljenika te dr. sc. Mojmír Benža, dr. sc. iz Slovačke za doprinos razvoju i promicanju slovačke književnosti nastale u slovačkom iseljeništvu.

Djelatnice SCK Našice na međunarodnoj konferenciji u Nadlaku 17. ožujka 2023.

U sljedeća dva dana sudionici skupa – znanstveni i kulturni djelatnici iz Slovačke i slovačke dijaspore iz Bugarske, Češke, Hrvatske, Mađarske, Rumunjske i Srbije predstavili su zanimljive priloge na zadanu temu Udruge, društva, organizacije i institucije donjozemskih Slovaka.

Doprinos skupu, čiji je cilj mapirati, okarakterizirati i evidentirati opseg djelovanja te predstaviti različite oblike društvenog i institucionalnog udruživanja slovačkih nacionalnih enklava na Donjoj zemlji, bilo je i sudjelovanje djelatnica Slovačkog

centra za kulturu Našice. Referat pod naslovom *Dijakronija krovne organizacije naših Slovaka na Donjoj zemlji* nazočnima je približio organizaciju društvenog života Slovaka Slavonije i Srijema od naseljavanja ovih krajeva do danas. Bogat program konferencije, koji je sadržavao pedesetak radova, bit će objavljen u obliku zbornika.

Snimanje priloga o SCK Našice 28. ožujka 2023.

Ekipa Osječke televizije snimila je 28. ožujka prilog o Slovačkom centru za kulturu Našice. Informacije o aktivnostima Centra dale su ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin.

Snimanje priloga o SCK Našice 28. ožujka 2023.

Priprema časopisa Prameň 3/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema riječi urednika, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 3.

Rad na mrežnoj stranici www.sk.hr: objava na hrvatskom jeziku: 4, objava na slovačkom jeziku: 7.

TRAVANJ

Memorijalni koncert Tomislava Rajkovića 16. travnja 2023.

U organizaciji Matice slovačke Jelisavac i Slovačkog kulturno-umjetničkog društva „Ivan Brnjik Slovak“ Jelisavac dana 16. travnja 2023. u prostorijama Kulturnog centra Slovaka u Jelisavcu održan je 2. Memorijalni koncert Tomislava Rajkovića. Na kulturno-umjetničkom programu u ime Slovačkog centra za kulturu Našice prisustvovala je kustosica Tatjana Seničanin.

Radionice izrade i ukrašavanja tradicionalnih slovačkih medenjaka u Jurjevcu Punitovačkom 20. – 24. travnja 2023.

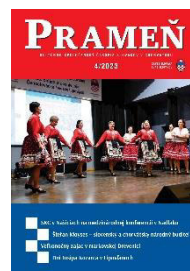

Slovački centar za kulturu Našice s potporom Matice slovačke u Jurjevcu Punitovačkom organizirao je od 20. do 24. travnja radionice pripreme i ukrašavanja medenjaka s ciljem potaknuti i širiti specifične tradicionalne tehnike izrade i ukrašavanja medenjaka među Slovacima u Hrvatskoj. Radionice, koje su se svakoga dana održavale u prostoru kulturnog doma u Jurjevcu Punitovačkom vodila je Alena Tabačková iz mjesta Šoporňa (Slovačka). Polaznice, inače članice matica slovačkih iz Jurjevca Punitovačkog i Josipovca Punitovačkog imale su priliku naučiti kako zamijesiti tijesto i pripremiti ga na daljnju obradu, pripremiti glazuru

Radionice je vodila Alena Tabačková iz mjesta Šoporňa

za ukrašavanje medenjaka i ukrašavati medenjake raznim tradicionalnim tehnikama. Dokazom uspješnosti ovog projekta su veliki interes polaznica, unikatni radovi nastali tijekom četverodnevne radionice kao i dogovor za nastavak međunarodne suradnje i sljedeće godine.

Priprema časopisa Prameň 4/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema riječi urednika, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 3.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 1, objava na slovačkom jeziku: 3.

SVIBANJ

Sastanak povjerenstva za rekonstrukciju i uređenje stare zgrade SKC Našice 4. svibnja 2023.

Dana 4. svibnja u prostorijama Slovačkog centra za kulturu Našice održan je sastanak Povjerenstva za rekonstrukciju zgrade SKC-a Našice kojemu su u ime investitora nazočili ravnateljica Centra Sandra Kralj Vukšić, predsjednik Saveza Slovaka Mirko Vavra, tajnica Saveza Branka Baksa i Tatjana Seničanin kao zapisničar. U ime izvršitelja sudjelovao je Josip Ilišin, a u ime nadzora Gorana Zorić Vrekalović. Na sastanku se razgovaralo o obavljenom poslu i daljnjim koracima potrebnim za završetak rekonstrukcije zgrade.

Oproštajni susret s veleposlanikom Peterom Suskom 5. svibnja 2023.

U vrtu veleposlanstva 5. svibnja održana je priredba povodom 19. obljetnice ulaska Slovačke Republike u Europsku uniju. Ovom prigodom od Hrvatske se svojim govorom oprostio veleposlanik Peter Susko. U oproštajnom govoru veleposlanik Šuško istaknuo je kako je njegov četveroipolgodisnji boravak u Zagrebu obilježilo nekoliko nepredviđenih i neugodnih događaja - dvogodišnja pandemija virusa COVID-19, dva potresa, rat u Ukrajini i pretprošli ne manje važno, nekoliko kadrovskih promjena u veleposlanstvu. Unatoč navedenim okolnostima, kako je sam naglasio, "nosi i ugodne uspomene, imenik obogaćen kontaktima za nove prijatelje i fotografijama prekrasnih hrvatskih destinacija". Uz predstavnike drugih veleposlanstava, od veleposlanika Suska došli su se oprostiti i predstavnici organizacija slovačke manjine u Hrvatskoj te mu poželjeti sve najbolje u budućnosti. Bili su to zastupnik češke i slovačke nacionalne manjine u Hrvatskom saboru Vladimir Bilek, predsjednik Saveza Slovaka Mirko Vavra, predsjednik Matice slovenske u Rijeci i predstavnik slovačke nacionalne manjine u Primorsko-goranskoj županiji, Miroslava Gržinićová, te ravnateljica Slovačkog kulturnog centra u Našicama, Sandra Kraljová Vukšićová.

Slijeva nadesno: zamjenik veleposlanika Republike Slovačke u Zagrebu Zdenko Galbavý, predsjednica Matice slovačke u Rijeci i predstavnica slovačke nacionalne manjine u PGŽ Miroslava Gržinić, veleposlanik Peter Susko, ravnateljica SKC Našice Sandra Kralj Vukšić, predsjednik Saveza Slovaka Mirko Vavra, Marica Vavra i saborski zastupnik za češku i slovačku nacionalnu manjinu u Hrvatskom saboru Vladimir Bilek

27. Dječja smotra slovačkog folkloru u Hrvatskoj u Josipovcu Punitovačkom 6. svibnja 2023.

27. Dječja smotra slovačkog folkloru u Hrvatskoj u Josipovcu Punitovačkom 6. svibnja 2023. programu nazočila je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Sudjelovanje na sastanku međunarodne komisije za školstvo UZIS u Bačkom Petrovcu 12. – 13. svibnja 2023.

Međunarodna komisija za školstvo Ureda za iseljene Slovake sastala se u Gimnaziji Jána Kollára u Bačkom Petrovcu od 12. do 13. svibnja. Ondje su se sastali stručnjaci za obrazovanje na slovačkom jeziku s namjerom da razgovaraju o aktualnim temama u području nacionalnog obrazovanja. Sudionike iz Mađarske, Rumunjske, Srbije, Hrvatske i Ukrajine pozdravila je ravnateljica gimnazije Vjeroslava Strukárová. UZIS su predstavljali potpredsjednik Peter Procháčka i Katarína Baranyaiová iz političkog i strateškog odjela.

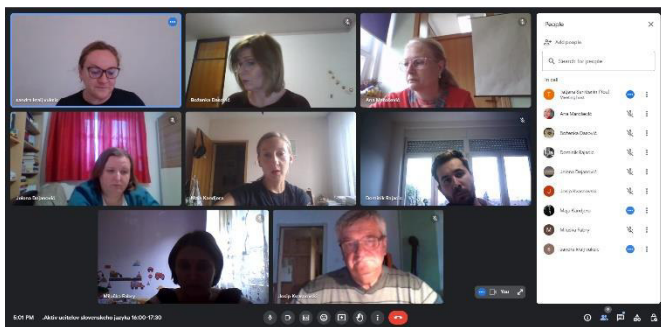
Na sastanku povjerenstva razgovaralo se o temama poput uloge UZIS-a u potpori slovačkom nacionalnom obrazovanju, provedbi novog Koncepta i Provedbenog plana, informacije o ljetnim kampovima za djecu iseljenika koje Ured organizira u ljeto 2023. i informacije o evaluaciji natječaja Zašto volim slovački, zašto volim Slovačku. Sunarodnjaci su predstavili aktualne projekte, te razgovarali o otvorenim pitanjima vezanim uz potporu UZIS-a, kao i Ministarstva obrazovanja, znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke.

U sklopu susreta održano je predstavljanje novih publikacija Aha, Slovenčina! u sklopu Erasmus+ projekta Slovački za djecu stranaca - alat za učitelje i roditelje. U ime Slovaka iz Hrvatske susretu je nazočila ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić.

Sastanak međunarodne komisije za školstvo UZIS u Bačkom Petrovcu 12. – 13. svibnja 2023.

Online aktivi učitelja Slovačkog jezika i kulture 16. svibnja 2023.

Online aktivi učitelja Slovačkog jezika i kulture 16. svibnja 2023.

kao i plan provedbe programa Kvapky XVIII i Slovenčina moja, a raspravljalo se i o aktualnim izazovi slovačkog obrazovanja u Hrvatskoj.

Dana 16. svibnja održan je online Aktiv učitelja slovačkog jezika i kulture na kojem su sudjelovali učitelji Ana Marošević, Jelena Dejanović, Boženka Dasović, Marija Pejak, Miluška Fabry Nemet, Maja Kandera, Josip Kvasnovski, Dominik Rajačić te zaposlenice Slovačkog centra za kulturu Našice, ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin. Na sjednici je odobren zapisnik od 21. veljače 2023., ravnateljica Kralj Vukšić podnijela je izvješća prema projektima za 2023.,

Izložba Pčelica Medulica 19. svibnja 2023.

Slijeva nadesno: kustosica SCK Našice Tatjana Seničanin i ravnateljica Sandra Kralj Vukšić, voditeljica Apidore Anita Dragić, saborski zastupnik Vladimir Bilek, predsjednica udruge ISEIA Jarmila Buchová, učiteljica Ana Marošević i tajnica Saveza Slovaka Branka Baksa

Povodom Svjetskog dana pčela Osnovna škola kralja Tomislava Našice u suradnji s obrtom Apidora Našice organizirala je izložbu dječjih literarnih i likovnih radova te ručnih radova i fotografija s prošlogodišnjeg i ovogodišnjeg međunarodnog natječaja Pčelica Medulica, kojeg su organizatori ove izložbe proveli s udruženjem slovačkih obrazovnih centara u svijetu ISEIA.

Svečano otvorenje izložbe održano je 19. svibnja u prostorijama Slovačkog centra za kulturu Našice u nazočnosti učenika, njihovih roditelja, učitelja i gostiju. Izložbu o svijetu pčela očima djece postavile su profesorice Mihaela Pokrivka i Ana Marošević te pčelarka i apiterapeutkinja Anita Dragić, koja je također izložila svoje proizvode od pčelinjeg voska.

Izložbi su nazočili i uvaženi gosti: saborski zastupnik češke i slovačke nacionalne manjine u Hrvatskom saboru Vladimir Bilek, predsjednica Turističke zajednice grada Našica Ines Resler, tajnica Saveza Slovaka i članica Savjeta za nacionalne manjine Branka Baksa, ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić i predsjednica udruge ISEIA iz Münchena Jarmila Buchová, koja je svečano otvorila izložbu. Ravnateljica škole Vlatka Zahirović srdačno je pozdravila sve goste i zahvalila im na sudjelovanju u priredbi, a posebno je zahvalila ravnateljici Sandri Kralj Vukšić što je ustupila prostor Centra za izložbu.

Glazbeno-scenski program pripremili su učenici iz Markovca Našičkog, učenici prvog razreda matične škole, koji uče slovački jezik te učenici 1. C razreda iz Našica. Uvaženi gosti pohvalili su sve učenike-sudionike ove izložbe, zahvalili im na lijepom programu i čestitali organizatorima na manifestaciji koja u djeci potiče ideju očuvanja biološke raznolikosti i ekosustava. Vlasnica Apidore Anita Dragić, koja je i članica Hrvatskog apiterapijskog društva, rekla je da je projekt započeo prije tri godine u školi, a prošle godine krenuo i uspješno je nastavljen na međunarodnoj razini. Izložba je pokazala vrlo zanimljive i raznolike radove učenika

ne samo iz Hrvatske, već i iz Mađarske, Rumunjske, Srbije, Italije, Njemačke, Švicarske, Engleske, Ukrajine i Amerike.

Međunarodni susret projektnih partnera MiSmo u Rumunjskoj 22. – 25. svibnja 2023.

U sklopu projekta MiSmo (MySme) od 22. do 25. svibnja održan je susret projektnih partnera u Rumunjskoj. Provedene su dvije projektne aktivnosti, u gradu Oradea i mjestu Bodonoš, sve u organizaciji partnera iz Rumunjske – Teoretskog lica Jozefa Kozáčka u mjestu Bodonoš. Cilj projekta MiSmo – Manjinska kultura kao sredstvo samoidentifikacije i jačanja inkluzije u multietničkom okruženju je stvaranje najmanje 40 kratkih didaktičkih filmova usmjerenih na komunikaciju na slovačkom jeziku s naglaskom na specifične potrebe djece iz redova slovačke nacionalne manjine.

U utorak 23. svibnja održan je sastanak svih partnera – iz Slovačke, Srbije, Francuske i Hrvatske. Na sastanku u Rumunjskoj, osim nositelja projekta UMB Metodickog centra za Slovake koji žive u inozemstvu, prisustvovali su i suradnici iz Slovačkog vojvodskog kazališta u Bačkom Petrovcu (Srbija) iz slovačke vikend škole, vrtića i folklornog društva Margarétka u Parizu (Francuska) te iz Slovačkog centra za kulturu Našice (Hrvatska). Nakon što su sudionici predstavili svoje dosadašnje aktivnosti u okviru projekta, pozornost je bila usmjerena na definiranje daljnjih projektnih aktivnosti. Naglasak je stavljen na specifikaciju verifikacijskih događaja u pojedinim zemljama, koji će zbog različitosti uvjeta i potreba pojedinih partnerskih zemalja imati različite oblike.

Susret projektnih partnera u Rumunjskoj

U srijedu 24. svibnja svi projektni partneri sudjelovali su na verifikacijskoj radionici u Teoretskom liceju u Bodonošu. Cilj faze provjere je izravno u pojedinim sredinama/zemalja partnera provjeriti odgovaraju li teme didaktičkih filmova koje su osmislili partneri potrebama krajnje ciljne skupine – iz tog razloga provjere su planirane u dječjem okruženju, ali i u okruženju njihovih učitelja. U Teoretskom liceju u Bodonošu provjera se odvijala u tri faze, teme su se provjeravale u okruženju učenika, njihovih učitelja i u grupi starijih, jer je jedna od tema partnera iz Rumunjske međugeneracijska suradnja. Projektni partneri bili su u potpunosti uključeni u proces verifikacije, što je značajno doprinijelo poznavanju okruženje u kojem rumunjski partner djeluje.

Otvorenje izložbe Zidne kuharice – likovni izričaji naših baka u Iloku 26. svibnja 2023.

Otvorenje izložbe Zidne kuharice – likovni izričaji naših baka u Iloku 26. svibnja 2023. Slijeva nadesno: tajnica Vijeća slovačke nacionalne manjine VSŽ Ana Pucovská, predsjednica MS Ilok Jarmila Mudroh, djelatnice SCK Našice kustosica Tatjana Seničanin i ravnateljica Sandra Kralj Vukšić

U sklopu manifestacije Rušenje svibanjskog stabla, koju Matica slovačka Ilok organizira svake godine, Slovački centar za kulturu Našice pridonio je obogaćivanju programa postavljanjem izložbe Zidne kuharice – likovni izričaji naših baka. Izložbeni paneli bili su upotpunjeni ručnim radovima, odnosno kuharicama članica tradicijske skupine MS Ilok. Otvorenje izložbe održano je 26. svibnja u Slovačkom domu u Iloku. Prisutnima se u ime MS Ilok obratila

predsjednica Jarmila Mudroh a u ime autora izložbe ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić te kustosica Tatjana Seničanin, koja je prisutnima približila sadržaj izložbe. U ime Saveza Slovaka prisutnima se obratio potpredsjednik Aleksandar Knapček. Izložba je za javnost bila dostupna dva tjedna, odnosno do 9. lipnja 2023.

Koordinacija projekta *Zašto volim slovački, zašto volim Slovačku*

Slijeva nadesno: mentorica Boženka Dasović, učenici Roko Mihovilović Baksa, Marian Kuric, Petra Smješka i Veronika Paranos te mentorica Ana Marošević

U 31. međunarodnom literarno-likovnom natječaju *Zašto volim slovački, zašto volim Slovačku* učenica petog razreda OŠ Josipa Kozarca iz Josipovca Punitovačkog Petra Smješka i učenici sedmog razreda OŠ kralja Tomislava Našice Roko Mihovilović Baksa i Marian Kuric dobili su počasna priznanja. Stručni žiri također je ocijenio i nagradu dodijelio Osnovnoj školi kralja Tomislava Našice. Svečana dodjela nagrada održana je 25. svibnja ove godine u mjestu Nové Zámky, a prisustvovali su joj navedeni učenici zajedno s učenicom iz Josipovca Veronikom

Paranos, koju su organizatori pozvali zbog uspješnog rada napisanog na slovačkom jeziku. S njima su putovale njihove mentorice Boženka Dasović i Ana Marošević, te ravnateljica našičke škole Vlatka Zahirović, koja je na svečanosti primila nagradu za svoju školu. Putovanje u Slovačku koordinirao je SKC Našice.

Priprema časopisa Prameň 5/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema riječi urednika, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 3.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 4, objava na slovačkom jeziku: 7.

LIPANJ

39. Smotra slovačkog folkloru u Hrvatskoj u Markovcu Našičkom 3. lipnja 2023.

39. Smotra slovačkog folkloru u Hrvatskoj u Markovcu Našičkom 3. lipnja 2023.

U organizaciji Matice slovačke u Markovcu Našičkom i Slovačke kulturno-umjetničke udruge Franjo Strpač 3. lipnja 2023. u Drevenici u Markovcu Našičkom održana je 39. Smotra slovačkog folkloru u Hrvatskoj. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu nazočila je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Posjet djelatnika Ureda za iseljene Slovake Slovačkom centru za kulturu Našice 5. lipnja 2023.

Dana 5. lipnja potpredsjednik Ureda za iseljene Slovake Peter Procháčka s kolegicom Milinom Sklabinski posjetio je Slovački centar za kulturu Našice. Goste iz Slovačke u prostore Centra dočekala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Slijeva nadesno: djelatnice Saveza Slovaka Natalija Murar i Antonela Topolovec, djelatnica UZIS Milina Sklabinski, ravnateljica SCK Našice Sandra Kralj Vukšić, potpredsjednik UZIS Peter Procháčka i djelatnica Saveza Slovaka Helena Gašo

Posjet izložbi Pčelica Medulica učenika Osnovne škole kralja Tomislava Našice 5., 6. i 7. lipnja 2023.

Posjet učenika 7. lipnja 2023.

Izložbu Pčelica Medulica, koja je bila otvorena od 19. svibnja do 9. lipnja u izložbenom prostoru Slovačkog centra za kulturu Našice, dana 5., 6. i 7. lipnja posjetili su učenici 6. i 5. razreda, te učenici 1. – 4. OŠ kralja Tomislava Našice u pratnji svojih učiteljica. Učenike su kroz izložbu provele djelatnice Slovačkog centra za kulturu Našice.

Dan OŠ Ivana Brnjika Slovaka u Jelisavcu 7. lipnja 2023.

U Osnovnoj školi Ivana Brnjika Slovaka u Jelisavcu 7. lipnja održan je Dan škole na kojem su dodijeljene nagrade učenicima i njihovim mentorima. Ispred Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu nazočile su ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin.

Peti sastanak Slovačko-hrvatskog povjerenstva za humanističke znanosti 15. lipnja 2023. u Osijeku

U Osijeku je 15. i 16. lipnja 2023. održana Peta sjednica Slovačko-hrvatskog povjerenstva za humanističke znanosti, koje se u okviru Sporazuma između vlada Republike Slovačke i Republike Hrvatske u području kulture, obrazovanja i sporta, učinkovito posvećuje proučavanju naše zajedničke povijesti. Rezultati pete sjednice, koja je posvećena temi *Baština značajnih slovačkih i hrvatskih latinista*, bit će sadržajem protokola povjerenstva uz utvrđivanje plana daljnjih aktivnosti za 2024. godinu. Sastanku je 15. lipnja u ime Slovačkog centra za kulturu Našice prisustvovala ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Peti sastanak Slovačko-hrvatskog povjerenstva za humanističke znanosti 15. lipnja 2023. u Osijeku

Prvi posjet nove veleposlanice Republike Slovačke Hane Kováčovej 15. lipnja 2023.

Dana 15. lipnja Slovački centar za kulturu Našice prvi puta je posjetila nova veleposlanica Republike Slovačke u Hrvatskoj Hana Kováčová. U Centru su ju dočekale djelatnice, ravnateljica Sandra Kralj Vukšić te kustosica Tatjana Seničanin te su upoznale novu veleposlanicu s djelovanjem Centra.

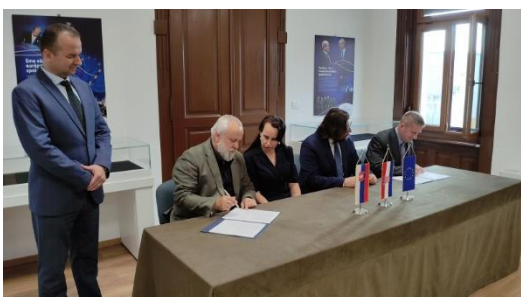

Dan Osnovne škole kralja Tomislava Našice 16. lipnja 2023.

Dan Osnovne škole kralja Tomislava Našice 16. lipnja 2023.

Dana 16. lipnja u OŠ kralja Tomislava Našice održan je Dan škole uz dodjelu priznanja učenicima i njihovim mentorima te proslava 20. obljetnice škole. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice programu je prisustvovala kustosica Tatjana Seničanin.

Otvorenje izložbe *Misia Slovensko* u Slovačkom centru za kulturu Našice 16. lipnja 2023.

U SCK Našice potpisani su zaključci konferencije Baština znamenitih slovačkih i hrvatskih latinista. Slijeva na desno: zamjenik veleposlanice Zdenko Galbavý, predsjednik slovačkog dijela Slovačko-hrvatskog povjerenstva za humanističke znanosti Martin Homza, predstavnicu Ministarstva znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke Martina Kľofáčová, predstavnik Ministarstva znanost i obrazovanje Republike Hrvatske Staša Skenžić i predsjednik hrvatskog dijela Slovačko-hrvatskog povjerenstva humanističkih znanosti Željko Holjevac

Dana 16. lipnja u svom izložbenom prostoru Slovački centar za kulturu Našice u suradnji s Veleposlanstvom Republike Slovačke sa sjedištem u Zagrebu povodom 30. obljetnice samostalnosti Republike Slovačke i 30. obljetnice uspostave diplomatskih odnosa između Slovačke i Hrvatske otvorio je izložbu *Misia Slovensko*. Izložba na 13 panela prikazuje Republiku Slovačku kao članicu Europske unije i njezinu međunarodnu suradnju na različitim poljima – od zaštite ljudskih prava, prirode i kulture, tehnoloških inovacija, sportskih i kulturnih postignuća, itd.

Dobrodošlicu posjetiteljima zaželjela je ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić, koja je istaknula kako je u organizaciji Slovačko-hrvatskog odbora za humanističke znanosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku održana konferencija *Baština znamenitih slovačkih i hrvatskih latinista*, a zaključci ovoga skupa potpisani su istoga dana upravo u Slovačkom centru za kulturu Našice. Nastavak tog događanja je izložba *Misia Slovensko*, koja je otvorena za javnost od 19. lipnja do 14. srpnja.

Prisutnima su se prigodnim riječima obratili i uvaženi gosti: predsjednik Gradskog vijeća Grada Našica Krešimir Žagar, predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja Staša Skenžić, predsjednik slovačkog dijela Slovačko-hrvatskog odbora za humanističke znanosti Martin Homza, članica Savjeta za nacionalne manjine Branka Baksa, predsjednik Saveza Slovaka Mirko Vavra te zamjenik veleposlanice Republike slovačke Zdenko Galbavý, koji je otvorio izložbu.

Otvorenje izložbe glazbenim djelima obogatili su članovi tamburaškog orkestra Tamburaškog društva Dora Pejačević pod ravnanjem Deana Koprija te sa solisticom na violini Ivanom Novaković.

Izložba je realizirana s financijskom potporom Savjeta za nacionalne manjine, Ureda za iseljene Slovake te Gradom Našice i bila je otvorena za javnost do 14. srpnja 2023.

izložbu Misia Slovensko otvorio je zamjenik veleposlanice RS Zdenko Galbavý

30.

Obraćanje predsjednika slovačkog dijela Slovačko-hrvatskog povjerenstva za humanističke znanosti Martina Homzu

obljetnica Matice slovačke Osijek 23. lipnja 2023.

Dana 23. lipnja 2023. u organizaciji Matice slovačke Osijek održana je proslava 30. obljetnice MS Osijek. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

7. dani slovačke kulture u Osijeku 24. lipnja 2023.

7. dani slovačke kulture u Osijeku 24. lipnja 2023.

Dana 2. lipnja 2023. u organizaciji Matice slovačke Osijek na Trgu Slobode u Osijeku održani su 7. dani slovačke kulture u Osijeku. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Koordinacija projekta Škola u prirodi

Slovački centar za kulturu Našice uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske te u suradnji s Metodičkim centrom Sveučilišta Mateja Bela u Banskoj Bystrici planirao je i koordinirao putovanje 42 učenika iz Hrvatske (Ilok, Josipovac Punitovački, Markovac Našički, Nova Bukovica, Banova Jaruga, Lipovljani, Našice) u pratnji četiri učiteljice slovačkog jezika (Boženka Dasović, Maja Kanđera, Jelena Dejanović i Ana Marošević) u Donovale (Slovačka), gdje se od 23. lipnja do 2. srpnja 2023. provodila Škola u prirodi u Slovačkoj za učenike slovačkog jezika osnovnih škola iz Hrvatske i Poljske.

Priprema časopisa Prameň 6/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema riječi urednika, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 2.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 2, objava na slovačkom jeziku: 4.

SRPANJ

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 0, objava na slovačkom jeziku: 3.

KOLOVOZ

15. Slováci do Drlaku 26. kolovoza 2023. u Josipovcu Punitovačkom

15. Slováci do Drlaku u Josipovcu Punitovačkom 26. kolovoza 2023.

Dana 26. kolovoza 2023. u organizaciji Matice slovačke Josipovac i Slovačke kulturno-umjetničke udruge „braća Banas“ održana je 15. manifestacija Slováci do Drlaku. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Priprema časopisa Prameň 7-8/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 2.

RUJAN

16. Miljevački dani kukuruza 16. rujna 2023. u Miljevcima

16. Miljevački dani kukuruza u Miljevcima 16. rujna 2023.

Dana 16. rujna 2023. u organizaciji Matice slovačke Miljevci održana je 16. manifestacija Miljevački dani kukuruza. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

7. Mladi donjozemci od 14. do 15. rujna 2023. u Bačkom Petrovcu

Od 14. do 15. rujna 2023. u Osnovnoj školi Jána Čajáka u Bačkom Petrovcu održan je 7. susret slovačkih donjozemskih učenika Mladi donjozemci - stvaranje i prijateljstvo iznad svega (kreativne radionice za očuvanje slovaštva).

Na međunarodnom seminaru sudjelovalo je ukupno 40 učenika od 5. do 8. razreda osnovne škole i 11 nastavnika iz Nadlaka (Rumunjska), Békéscabe (Mađarska), Iloka (Hrvatska) i škole domaćina u Bačkom Petrovcu (Vojvodina, Srbija). Petero učenika šestog razreda iz OŠ Julija Benešića iz Iloka sudjelovalo je na susretu u pratnji učiteljice Miluške Fabry Nemet a njihovo putovanje organizirao je Slovački centar za kulturu Našice.

Upoznavanje sudionika započelo je u četvrtak popodne na školskom igralištu kroz sportsku igru. Drugi dan sudionike je pozdravila ravnateljica OŠ Zdenka Dudić, održan je obilazak škole i školskog dvorišta, posjet Gimnaziji Jána Kollara i učeničkog doma a zatim su se učenici podijelili po radionicama: dramskoj, likovnoj i sportskoj. Na kraju dana učenici su zajedno izveli kazališnu predstavu Trnoružica za koju su sami izradili lutke od papira.

Projekt je usmjeren na očuvanje i razvoj nacionalne i jezične svijesti i kulturnog identiteta slovačkih donjozemskih učenika. U njegovoj provedbi sudjelovale su učiteljice Mária Andrášiková, Jarmila Pantelićová, Daniela Marková i Andrea Arnašová. Nositelj ovog projekta je Udruga slovačkih učitelja. Projekt je financijski podržao Ured za iseljene Slovake.

Učenici i učiteljica iz Iloka na susretu Mladi donjozemci u Bačkom Petrovcu 14. – 15. rujna 2023.

Svečani prijem prigodom 31. obljetnice proglašenja Ustava Republike Slovačke 19. rujna 2023. u Zagrebu

Veleposlanstvo Republike Slovačke u Zagrebu obilježilo je 19. rujna 2023. godine 31. obljetnicu proglašenja Ustava Slovačke Republike svečanim prijemom kojem su nazočili visoki predstavnici hrvatskog političkog, društvenog i diplomatskog života. Događaju su nazočili i predstavnici Saveza Slovaka, Slovačkog centra za kulturu Našice i matica slovačkih iz Rijeke, Zagreba, Lipovljana, Markovca Našičkog, Radoša i Soljana te slovačke tvrtke koje posluju na području Republike Hrvatske.

Svečani prijem prigodom 31. obljetnice proglašenja Ustava Republike Slovačke u Zagrebu 19. rujna 2023.

Veleposlanica Slovačke u Hrvatskoj Hana Kováčová u svom je govoru istaknula povijesne prekretnice na putu osamostaljenja Republike Slovačke. Ujedno je nazočnima iznijela osvrt na 1989. godinu i procese pristupanja Europskoj uniji i Sjevernoatlantskom savezu. Čestitala je hrvatskim partnerima 10. obljetnicu članstva u EU te ovogodišnji ulazak u eurozonu i Schengen. Veleposlanica Kováčová prisjetila se razdoblja pandemije COVID-19, energetske krize ili rata

Rusije protiv Ukrajine. Zahvalila je na brizi za slovačku nacionalnu manjinu i pozvala na daljnje obostrano korisno djelovanje Slovačke i Hrvatske. O nekim događanjima Slovačke tijekom više od 30 godina samostalnog postojanja nazočni su gosti mogli saznati više kroz izložbene panoe koje je Zastupnički ured Republike Slovačke u Zagrebu pripremio i postavio u glavnom prostoru recepcije. Događaj je podržao Milsy

d.d. Bánovecká mljekara i BANSKO-BYSTRICKA pivovara URPINER d.d. Nazočni su tijekom domjenka imali priliku kušati slovačko pivo i izbor slovačkih sireva.

Jezični izazovi Slovaka u Hrvatskoj 28. rujna 2023.

U četvrtak 28. listopada održan je stručni skup pod nazivom Jezični izazovi Slovaka u Hrvatskoj. Susret je organizirao Slovački centar za kulturu Našice uz potporu Savjeta za nacionalne manjine RH s ciljem očuvanja materinjeg jezika slovačke zajednice u Hrvatskoj. Budući da većina sudionika iz različitih razloga nije mogla fizički sudjelovati susretu, organizatorice – ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić i kustosica i ujedno urednica časopisa Prameň Tatjana Seničanin ponudile su mogućnost online sudjelovanja.

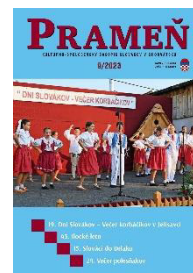
Na početku susreta prisutne je pozdravila i za sudjelovanje zahvalila ravnateljica Centra Sandra Kralj Vukšić, koja je istaknula da je ovo 9. po redu susret, koji osim glavnog navedenog cilja ima i svrhu unapređenja slovačkog manjinskog mjesečnika Prameň. Na ovom susretu diskutiralo se o novim sadržajima,

kojima bi se obogatio mjesečnik, a osim predstavnica organizatora u diskusiji su sudjelovali suradnici, tj. dopisnici Miroslav Streharsky (Matica slovačka Rijeka), Alena Bali (MS Zagreb), Štefanija Kanisek (MS Josipovac), Marko Pavešić (MS Zokov Gaj) te učiteljica Slovačkog jezika i kulture u OŠ kralja Tomislava Našice i PŠ u Markovcu Našičkom.

Jezični izazovi Slovaka u Hrvatskoj 28. rujna 2023.

Priprema časopisa Prameň 9/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 1.

Rad na mrežnoj stranici www.sk.hr: objava na hrvatskom jeziku: 3, objava na slovačkom jeziku: 8.

LISTOPAD

Terensko istraživanje i radionice na temu dječjih igara u sklopu projekta MiSmo od 5. do 6. listopada 2023. u Osijeku, Jelisavcu i Jurjevcu Punitovačkom

*Istraživanje dječjih igara u Osijeku
5. listopada 2023.*

Partner projekta Manjinska kultura kao sredstvo samoidentifikacije i jačanja uključenosti u multietničkom okruženju (u daljnjem tekstu MiSmo) za Hrvatsku je Slovački centar za kulturu Našice. Ova institucija identificirala je teme koje bi trebale biti obrađene u deset kratkih edukativnih filmova u okviru projekta. Cilj filmova je očuvati etnoidentifikacijske elemente u sredinama Slovaka koji žive izvan domovine, ali i pružiti informacije o pojedinim zajednicama i oblicima očuvanja slovaštva u tim zajednicama.

Nakon nekoliko projektnih sastanaka i verifikacija u drugim partnerskim zemljama, partner iz Hrvatske je kao najmanje istraženu temu identificirao tradicionalne dječje igre Slovaka u Hrvatskoj. Igre same po sebi mogle bi i danas biti zanimljiv izvor i motivacija za djecu iz slovačke manjinske sredine – čak i s naglaskom na djelovanje dječjih folklornih društava, koja se gotovo uopće ne bave temom dječjih igara vlastitih predaka. Dobivene informacije dovele su do pripreme i naknadne provedbe radionica na temu tradicijskih dječjih igara u slovačkim manjinskim sredinama u Hrvatskoj.

*Istraživanje dječjih igara u Jelisavcu
5. listopada 2023.*

*Istraživanje dječjih igara u Jurjevcu Punitovačkom
6. listopada 2023.*

Radionice su održane 5. i 6. listopada 2023. Na njima su, uz djelatnice Slovačkog centra za kulturu Našice, sudjelovali i nositelji projekta iz Slovačke - vodeća nositeljica projekta MiSmo, etnologinja Zuzana Drugová i jamac stručne teme za hrvatskog partnera Martin Urban. Stručnjaci su proveli istraživanje u okruženju najstarije generacije Slovaka u Osijeku, Jelisavcu i Jurjevcu, istraživanjem su otkrili nekoliko rijetkih sačuvanih oblika tradicijskih dječjih igara i igračaka. Pronađeni podaci naknadno su provjereni u okruženju mlađih članova folklornih društava, koji su imali priliku upoznati tradicijske igre svojih predaka identificirane istraživanjem. Nakon završetka radionica uslijedila je provjera deset tema edukativnih filmova projekta MiSmo u obliku upitnika.

3. Susret folklorista u Josipovcu Punitovačkom 6. – 8. listopada 2023.

*Sudionici susreta folklorista matica slovačkih iz Iloka, Josipovca
Punitovačkog, Jelisavca i Markovca Našičkog*

Slovački centar za kulturu Našice u suradnji s Maticom slovačkom Josipovac od 6. rujna do 8. listopada 2023. u Josipovcu Punitovačkom organizirao je trodnevnu kreativnu radionicu za folkloriste slovačkih udruga i ljubitelje slovačkog folklor.

Fokus radionice bio je na obradi autohtone građe dječjeg repertoara i građenju odnosa prema slovačkoj tradiciji vlastite sredine. Za potrebe radionice realizirano je istraživanje 5. i 6. listopada u sklopu projekta Manjinska kultura kao sredstvo samoidentifikacije i jačanje inkluzije u multietničkom okruženju - MiSmo. Istraživanje je realizirano u Osijeku, Jelisavcu i Jurjevcu Punitovačkom, a u suradnji nositelja projekta iz Slovačke, etnologinje Zuzane Drugove i plesnog pedagoga Martina Urbana s partnerom iz Hrvatske, Slovačkim centrom za kulturu Našice.

Edukativno-umjetnički projekt povezuje dječji scenski izričaj s dječjim narodnim umjetničkim izričajem predaka i razvija kompetencije polaznika radionice.

Tijekom radionice tridesetak polaznika iz četiri matice slovačke upoznalo se s rezultatima provedenog istraživanja, metodologijom istraživanja, aplikacijom rezultata istraživanja u konkretna scenska djela, osnovama dramaturgije, koreografije i režije. Održavanjem radionice željelo se postići povećanje učinkovitosti i kvalitete izvođača na polju scenske prezentacije, povratak izvornom fenomenu autohtone

kulture i jačanje nacionalne kulture povezivanjem mladih ljubitelja folkloru i njegovih interpretatora s najstarijim nositeljima slovačke kulture u Hrvatskoj.

Voditelj radionice bio je mgr.art. Martin Urban, stručnjak iz Slovačke s dugogodišnjim iskustvom u radu s folklornim društvima i scenskom umjetnošću.

13. Susret slovačkih donjozemskih učitelja u Békéscsabi 13. i 14. listopada 2023.

U Slovačkoj gimnaziji, osnovnoj školi, vrtiću i učilištu u Békéscsabi u Mađarskoj 13. i 14. listopada održan je 13. Susret slovačkih donjozemskih učitelja iz Mađarske, Rumunjske, Srbije i Hrvatske.

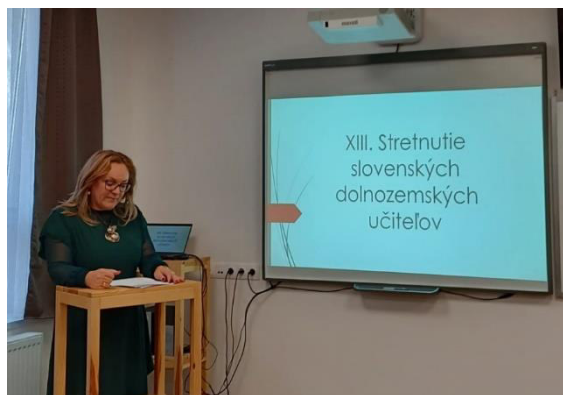
I ove godine prvog dana susreta dodijeljena je nagrada Samuela Tešedíka za zasluge na području slovačkog nacionalnog obrazovanja u inozemstvu dvjema učiteljicama iz Srbije i jednoj učiteljici iz Mađarske, dok su spomenice dodijeljene dvjema učiteljicama iz Rumunjske i jednoj učiteljici iz Mađarske.

Drugi dan Susreta donjozemskih učitelja bio je posvećen stručnim predavanjima na temu Očuvanje slovačkog jezika na Donjoj zemlji – mogućnosti i prepreke. U 180. obljetnici kodifikacije književnog slovačkog jezika postavilo se pitanje u kojoj mjeri promjenjivi društveni uvjeti u kontekstu s lokalnom zbiljom utječu na pomak slovačkoga jezika na Donjoj zemlji u položaj ugroženog jezika te kako nacionalna škola svojim aktivnostima može doprinijeti oživljavanju njegove uporabe.

Iz Hrvatske na danu temu predavanje je održala ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić s radom pod nazivom Položaj materinskog jezika nacionalne manjine u suvremenom društvu i mogućnosti njegova opstanka na primjeru Slovaka u Hrvatskoj, a događaju je prvi put prisustvovala i nova savjetnica za nastavu na slovačkom jeziku u osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj Jelena Dejanović.

Događaj su organizirali Nacionalna slovačka samouprava u Mađarskoj, Pedagoški metodički centar Slovaka u Mađarskoj (PMCSM) i Slovačka gimnazija, osnovna škola, vrtić i fakultet (SGOŠVF) u Békéscsabi uz potporu Ureda za iseljene Slovake, PMCSM i SGOŠVF u Mađarskoj.

Na 13. Susretu slovačkih donjozemskih učitelja u Békéscsabi ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić održala je predavanje pod naslovom Položaj materinskog jezika nacionalne manjine u suvremenom društvu i mogućnosti njegova opstanka na primjeru Slovaka u Hrvatskoj

Slovački centar za kulturu Našice dobitnik nagrade Agitō pro minoricā Slovacā - sudjelovanje na tribini u Banskoj Bystrici 17. listopada 2023.

Dana 17. listopada održana je proslava 30. obljetnice osnutka Metodičkog centra Sveučilišta Mateja Bela za iseljene Slovake.

Metodički centar priprema edukativne sadržaje za iseljene Slovake u kojima sudjeluju učenici i učitelji, a na kojima je tijekom trideset godina sudjelovalo više od 13.500 pedagoga i učenika. I Slovaci iz Hrvatske sudjeluju u njihovim programima, posebice u Školi u prirodi i na edukacijama učitelja.

Ovaj centar aktivno sudjeluje i u europskim projektima, a Slovački centar za kulturu Našice po drugi put mu je jedan od partnera – jedan je projekt uspješno završen, a drugi je u fazi realizacije. U sklopu obilježavanja obljetnice održana je i konferencija pod nazivom Donjozemski Slováci kao tema društvenih znanosti u Slovačkoj. Iskorištena je prilika i predstavljen je zajednički projekt *Manjinska kultura kao sredstvo samoidentifikacije i jačanja inkluzije u multietničkom okruženju* u obliku tribine.

Povodom 30. obljetnice Metodickog centra Sveučilišta Mateja Bela za iseljene Slovake, rektor SMB Vladimír Hladlovský dodijelio je nagradu Agitō pro minoricā Slovacā ukupno 9 nagrađenim – sedam iz inozemstva i dvoje iz Slovačke te također 12 nagrada dugogodišnjim suradnicima.

Cijeli događaj održan je u Svečanoj dvorani Ekonomskog fakulteta Sveučilišta Mateja Bela u Banskoj Bystrici. U nazočnosti uvaženih gostiju, stranih i domaćih suradnika Metodickog centra SMB-a, nagradu Slovačkom centru za kulturu Našice kao i osobnu zahvalnicu preuzela je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

Nagrada Agitō pro minoricā Slovacā dodijeljena je za sustavan rad u korist očuvanja slovačke nacionalne manjine u Hrvatskoj, s naglaskom na odgoj mladih naraštaja, stručnu djelatnost, potporu kulturnim događanjima i aktivno sudjelovanje u projektima Metodickog centra.

Na tribini je predstavljen i zajednički projekt Manjinska kultura kao sredstvo samoidentifikacije i jačanja inkluzije u multietničkom okruženju

Budući da Slovački centar za kulturu Našice djeluje tek 12 godina, zasigurno je najmlađa institucija koja je dobila nagradu. A preuzimanje nagrade od strane rektora u društvu istaknutih iseljeničkih organizacija, te u nazočnosti predsjednika Ureda za iseljene Slovake Miloša Koterca, predstavnika sveučilišta i predstavnika iseljeničkih organizacija, govori da je Centar u inozemstvu, a posebno u Slovačkoj u provedbi obrazovnih programa etabliran kao ravnopravan partner sveučilištima ili njihovim odjelima.

Nagrada Agito pro minorica slovacu Slovačkom centru za kulturu Našice

Stručno povjerenstvo za primjenu manjinskih i regionalnih jezika u Osijeku 18. listopada 2023.

Grad Osijek 18. listopada posjetilo je stručno povjerenstvo koje prati primjenu Europske povelje o primjeni manjinskih i regionalnih jezika u Hrvatskoj. Izvješće o primjeni slovačkog jezika predstavila je ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić.

Djeca za bolji svijet – prezentacija Slovačke u Samoboru 19. listopada 2023.

Na poziv voditelja udruge Djeca za bolji svijet Lea Petrova 19. studenog Veleposlanstvo republike Slovačke u Zagrebu u suradnji sa Slovačkim centrom za kulturu Našice u gradu Samoboru približilo je Slovačku u sklopu projekta "Otkrivamo svijet".

Oko 120 posjetitelja kroz prezentaciju zamjenika slovačke veleposlanice u Hrvatskoj Zdenka Galbavýja upoznalo se sa zanimljivostima Slovačke. Kvizom su provjerili stečeno znanje djece, a one pametne obradovali su malim poklonom. Slovački centar za kulturu Našice predstavio je projekt Manjinska kultura kao sredstvo samoidentifikacije i jačanja uključenosti u multietničkoj sredini – MiSmo.

Djelatnice SCK-a Našice posjetitelje su upoznali i s tradicionalnim slovačkim plesovima karička i klobúkový, te ručnim radovima – izradom modrotiska i medenjaka. Uslijedilo je uvježbavanje vještina na radionicama u kojima su sudionici, uglavnom djeca prvog stupnja osnovne škole, oponašali izradu modrotiska utiskivanjem bijelih oblika na plavi krep papir i vlastitim rukama ukrašavali već pripremljene medenjake. Održana je i degustacija tradicionalnog slovačkog sira – sirnih niti, korbáčika i medenjaka.

Sudionici projekta Otkrivamo svijet upoznali su Slovačku 19. listopada 2023. u Samoboru

SCK Našice na 5. Izložbi knjiga i izdavaštva na jezicima nacionalnih manjina u Vukovaru 21. listopada 2023.

Izložba knjiga i izdavaštva na jezicima nacionalnih manjina u Vukovarsko-srijemskoj županiji pod nazivom SAKNAM (hrv. kratica za Sajam knjiga i nakladništva nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije) održana je ove godine u subotu 21. listopada u dvorcu Eltz Gradskog muzeja u Vukovaru.

Ovogodišnji 5. SAKNAM održan je u suorganizaciji Saveza Rusina Republike Hrvatske i Vijeća rusinske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije te pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske. Osim rusinske nacionalne manjine, izdavačku djelatnost predstavile su bošnjačka, mađarska, njemačka, slovačka, srpska i ukrajinska nacionalna manjina.

Predstavnici Vijeća slovačke nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije i ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice na Izložbi knjiga i izdavaštva na jezicima nacionalnih manjina u Vukovaru 21. listopada 2023.

Na početku programa dobrodošlicu prisutnima poželjela je predsjednica Saveza Rusina Hrvatske Dubravka Rašljanin, koja je istaknula kako se ovom manifestacijom želi približiti manjinsko izdavaštvo i manjinsko djelovanje većinskom stanovništvu, ali i međusobno upoznati se.

U ime Savjeta za slovačku nacionalnu manjinu Vukovarsko-srijemske županije bogatu izdavačku djelatnost slovačke nacionalne manjine u Hrvatskoj u protekloj godini predstavila je ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić.

Bila su to izdanja:

- *Radionica rukotvorina Matice slovenske Osijek* autora Marije Belaj, Nevenke Dorčak, Rozike Hohoš, Slavka Hohoša, Andrije Kurica i Roberta Zgrablića,
- *25 godina Matice slovačke Lipovljani 1996. – 2021.* Josipa Krajčija,
- *Slovačko podrijetlo, domovina Hrvatska* autora Andrije Kurica,
- *Prezimana i prezimena u slovačkom naselju Jurjevac Punitovački* Vere Majdiš i Andrije Kurica,
- Zbornik radova s okruglog stola *Slovaci u Hrvatskoj i Slovačka*,
- Godišnjaci Slovačkog centra za kulturu Našice za 2021. i 2022. godinu,
- *Slovačka etno kuća s pogledom na prošlost* (mutacija hrvatskog i slovačkog jezika) Slavice Moslavac,
- Zbirka pjesama i proze učenika osnovnih i srednjih škola slovačke nastave u Hrvatskoj *Kvapky 17*,
- kulturno-društveni časopis Slovaka u Hrvatskoj *Prameň*.

9. Pod stoljetnim glogovima 22. listopada 2023. u Jurjercu Punitovačkom

Dana 22. listopada 2023. u organizaciji Matice slovačke u Jurjercu Punitovačkom održana je 9. manifestacija Pod stoljetnim glogovima. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

9. Pod stoljetnim glogovima u Jurjercu Punitovačkom 22. listopada 2023.

Predavanje Hrvoja Jurića u Slovačkom centru za kulturu Našice 26. listopada 2023.

Dana 26. listopada 2023. godine u Slovačkom centru za kulturu Našice održano je predavanje putopisca Hrvoja Jurića pod naslovom Put sjevera Nordkapp.

Intervju za Novi Radio Đakovo 30. listopada 2023.

Ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić 30. listopada sudjelovala je u telefonskom razgovoru za Nové Rádio Đakovo, gdje je iznijela informacije o aktivnostima Centra, a posebno o sudjelovanju Centra na uvrštavanju pokladnog običaja Matice slovačke Josipovac Medvede na listu zaštićenih kulturnih dobara RH.

Priprema časopisa Prameň 10/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 4.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 9, objava na slovačkom jeziku: 7.

STUDENI

Razgovor za Radio Našice 2. studenog 2023.

Ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić 2. studenoga dala je intervju za Radio Našice, gdje je informirala javnost o aktivnostima Centra u emisiji Kulturna scena.

23. festival slovačke glazbe i pjesme Keď sa ruža rozvíjala u Zokovom Gaju 5. studenog 2023.

U subotu 5. studenog održan je 23. festival slovačke glazbe i pjesme Keď sa ruža rozvíjala u organizaciji Matice slovačke u Zokovom Gaju i Saveza Slovaka u Hrvatskoj. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je ravnateljica Sandra Kralj Vukšić.

23. festival slovačke glazbe i pjesme Keď sa ruža rozvíjala u Zokovom Gaju 5. studenog 2023.

Snimanje emisije Prizma u Zagrebu 9. studenog 2023.

Ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić i profesorica slovačkog jezika u Josipovcu Punitovačkom Boženka Dasović 9. studenog sudjelovale su u Zagrebu na snimanju manjinske emisije Prizma. Ovom prigodom govorili su o slovačkom školstvu u Hrvatskoj te predstavili aktivnosti učitelja, učenika i Slovačkog centra za kulturu Našice. Emisija je emitirana 11. studenog 2023.

Sastanak Saveza Slovaka u Našicama 10. studenog 2023.

Dana 10. studenog održana je sjednica Izvršnog odbora Saveza Slovaka kojoj su nazočile i djelatnice Slovačkog kulturnog centra u Našicama.

28. Slovenčina moja u Josipovcu Punitovačkom 11. studenog 2023.

Sudionici 28. Slovenčine moje u Josipovcu Punitovačkom 11. studenog 2023.

Literarno-recitatorsko-dramska smotra "Slovenčina moja" 11. studenog obilježila je 28. godinu. Domaćin državne manifestacije, koja se svake godine održava u drugoj školi i predstavlja učeničko stvaralaštvo na slovačkom jeziku, bila je Osnovna škola "Josip Kozarac" Josipovac Punitovački. U organizaciji je, uz Slovački centar za kulturu Našice, sudjelovala i Matica slovačka Josipovac. Dobrodošlicu učenicima-sudionicima smotre i svim gostima u Domu kulture u Josipovcu Punitovačkom poželjela je ravnateljica škole-domaćina Sanja Kanisek Kuric. Posebno je pozdravila: veleposlanicu Republike Slovačke u Zagrebu Hanu Kováčovu, saborskog zastupnika za češku i slovačku nacionalnu manjinu Vladimira Bileka, predsjednika Saveza Slovaka u RH Mirka Vavru, zamjenika predsjednice Vijeća slovačke nacionalne manjine Osječko-baranjske županije Dalibora Funjaka, goste-učenike iz Kovačice iz Srbije, djelatnice Slovačkog centra za kulturu Našice – ravnateljicu Sandru Kralj Vukšić i kustosicu Tatjanu Seničanin, predsjednike matica slovačkih u: Josipovcu Punitovačkom Rozaliju Kukučka, Markovcu Našičkom Vesnu Budoš, Jurjevcu Punitovačkom Franju Drgu i učiteljicu Anđelu Majdiš, MS Osijek Andriju Kurica, predsjednika Slovačke kulturno- umjetničke udruge "braća Banas" Marijana Batoreka, punitovačkog župnika Ivicu Zrno, ravnateljicu Dječjeg vrtića Mirnu Maras te predstavnike medija.

Sve nazočne pozdravili su predsjednik Saveza Slovaka u RH Mirko Vavra, saborski zastupnik Vladimir Bilek te veleposlanica Hana Kováčova, koja je otvorila smotru. Gosti su istaknuli važnost očuvanja slovačkoga jezika, njegovo promoviranje i prenošenje na mlade generacije. U sklopu programa predstavljen je Godišnjak Slovačkog centra za kulturu Našice za 2022. godinu, koji je predstavila ravnateljica Centra Sandra Kralj Vukšić. Novu zbirku učeničkih radova "Kvapky XVIII." predstavila je kustosica Tatjana Seničanin. Ujedno je nazočne upoznala i s postignutim uspjesima učenika na natjecanjima u Hrvatskoj i inozemstvu u školskoj godini 2022./2023.

U programu su se predstavili učenici iz šest osnovnih matičnih i dvije područne škole. To su: OŠ kralja Tomislava Našice i PŠ Markovac Našički pod mentorstvom učiteljice Ane Marošević, OŠ "Josip Kozarac" Josipovac Punitovački i PŠ Jurjevac Punitovački pod mentorstvom učiteljice Boženke Dasović, OŠ Julija Benešića Ilok pod mentorstvom učiteljica Marije Pejak i Miluške Fabry Nemet, OŠ Ivana Brnjika Slovaka Jelisavac pod mentorstvom učiteljice Maje Kandera, OŠ Josipa Kozarca Lipovljani pod mentorstvom učiteljice Jelene Dejanović i OŠ Višnjevac pod mentorstvom učitelja Josipa Kvasnovskog. Međunarodnu razinu ovom prazniku slovačkog jezika dalo je sudjelovanje učenika Osnovne škole „Mlada pokolenja“ i Gimnazije Mihajla Pupina iz Kovačice.

Po završetku smotre ravnateljica SCK Našice Sanda Kralj Vukšić i učiteljica iz Josipovca Punitovačkom Boženka Dasović udijelili su zahvalnice sudionicima. Smotra "Slovenčina moja" i ove se godine održala pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Saveza Slovaka u RH i Ureda za iseljene Slovake (Bratislava).

Konferencija povodom 220 godina Slovaka u Nadlaku 17. i 18. studenog 2023.

Konferencija povodom 220 godina Slovaka u Nadlaku 17. i 18. studenog 2023.

Povodom 220. obljetnice nazočnosti Slovaka u Nadlaku, Demokratski savez Slovaka i Čeha u Rumunjskoj pripremio je međunarodnu konferenciju. Slovaci u Nadlaku žive već 220 godina. Tim su se povodom spomenuti organizatori odlučili organizirati međunarodnu konferenciju, kojom će se prikupiti nove spoznaje o nadlačkim Slovacima i nadopuniti postojeće zabilježene u raznim zbornicima i drugim publikacijama. Upravo zbog količine podataka o Slovacima u Nadlaku, ali i neistraženih tema, planirana

konferencija imala je za cilj iznijeti priloge usmjerene prvenstveno na razdoblje od posljednjih pola stoljeća postojanja ove slovačke zajednice. Tijekom konferencije, koja je održana 17. i 18. studenog 2023. u Nadlaku (Rumunjska), predstavljeni su radovi podijeljeni u različita tematska područja: Povijest Slovaka u Nadlaku; Udruge, organizacije i ustanove Slovaka u Nadlaku; Školstvo, obrazovanje Slovaka iz Nadlaka; Kultura Slovaka u Nadlaku; Religijski aspekti Slovaka u Nadlaku; Osobnosti Slovaka iz Nadlaka; Suradnja Slovaka iz Nadlaka s drugim slovačkim zajednicama u inozemstvu i s matičnom zemljom.

Ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić predstavila je prilog *Suradnja Slovaka u Hrvatskoj sa Slovacima iz Nadlaka nakon uspostave Republike Hrvatske*. U njemu navodi da su kontakti i suradnja Slovaka iz Hrvatske sa sunarodnjacima iz Nadlaka nastali u sklopu brige matične države za Slovake u inozemstvu, posebice tijekom susreta na raznim tribinama koje Slovačka organizira preko svojih institucija za iseljeništvo ili za užu ciljnu skupinu - za donjozemске Slovake, ali i na temelju donjozemске subkulture, s ciljem očuvanja svijesti o etničkoj pripadnosti ili etničkom podrijetlu.

Jedan od osnovnih znakova etničkog identiteta je jezik. Ovladavanje zajedničkim materinskim jezikom i nakon 220 godina iseljavanja na područje današnje Rumunjske, ili nešto kasnije na područje današnje Hrvatske, omogućuje Slovacima međusobno razumijevanje. A da bi tako bilo što dulje, važno je nastojati razvijati suradnju na području kulture, a prije svega na području obrazovanja. Prema organizatora,

Prilog Suradnja Slovaka u Hrvatskoj sa Slovacima iz Nadlaka nakon uspostave Republike Hrvatske predstavila je ravnateljica Slovačkog centra za kulturu Našice Sandra Kralj Vukšić

suradnju je podijelila u nekoliko skupina: 1. Suradnja na programima koje organiziraju izravno Slovaci iz Nadlaka, odnosno Udruga donozemskih Slovaka, u kojoj su zastupljeni i Slovaci iz Nadlaka, ili Prosvjetni odbor Matice slovačke u Srbiji, Bački Petrovac, gdje se susreću donjizemci na području nekadašnje Donje Zemlje. 2. Suradnja na programima koje Republika Slovačka organizira za svoje sunarodnjake preko Ministarstva obrazovanja, znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke, Ureda za iseljene Slovake i Metodološkog centra Sveučilišta Mateja Bela u Banskjoj Bystrici. 3. Suradnja na programima koje organiziraju Slovaci u Hrvatskoj. Navedene skupine podijelila je na pojedine događaje i njihove osnovne karakteristike – datum i mjesto provedbe, karakteristike sudionika iz Hrvatske, naziv priloga i sl.

Zaključno je navela pozitivne posljedice suradnje, a to su međusobni utjecaj ili bogaćenje, stručna pomoć među zajednicama, jačanje zajednice iznutra i izvana te sinergija u zahtjevima, što donosi veću vjerojatnost uspjeha u postizanju postavljenog cilja.

Priprema časopisa Prameň 11/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 4.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 1, objava na slovačkom jeziku: 3.

Metodičko-edukativni događaj u Bačkom Petrovcu 1. i 2. prosinca 2023.

Sudionici metodičko-edukativnog događaja u Bačkom Petrovcu

Dana 1. i 2. prosinca održano je strukovno osposobljavanje u srednjoj školi Ján Kollár u Bačkom Petrovcu. Događaju je nazočilo trideset i osam profesora slovačkog jezika, jezika s elementima nacionalne kulture te učitelja 1. stupnja osnovnih i srednjih škola sa slovačkim nastavnim jezikom. Sudionici seminara uglavnom su bili Slovaci iz Srbije, iz mjesta: Kovačica, Pivnice, Bačka Palanka, Gložan, Silbaš, Stara Pazova, Kisač, Novi Sad, Bački Petrovac, Aradač, Zrenjanin i Kulpin. Slovake iz Hrvatske preko Slovačkog centra za kulturu Našice zastupala je učiteljica koja radi u Osnovnoj školi Julija Benešića u Iloku Miluška Fabry Nemet.

U petak, na otvaranju seminara, ravnateljica Srednje škole Ján Kollára Daniela Marková pozdravila je sudionike i predavače. Potom su se u uvodnom dijelu obratili predsjednik Odbora za obrazovanje Nacionalnog vijeća slovačke nacionalne manjine u Srbiji Ján Pavlis, predstavica Ministarstva obrazovanja, znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke Viera Gutová i koordinatorica Odbora za obrazovanje Nacionalnog vijeća slovačke nacionalne manjine u Srbiji dr. Svetlana Zolnjan, koja je detaljno opisala sadržaj seminara i suradnju sa Slovačkom i tamošnjim Ministarstvom obrazovanja. Stručno usavršavanje učitelja provodilo se pod nazivom Krížom-krážom so SAS-om u didaktičkoj teoriji i praksi.

U ime tima stručnjaka iz Slovačke, koji ga je proveo, govorila je doc. Dr. dr. sc. Jana Pekarovičová, koja je, između ostalog, godinama vodila ljetni program stručnog usavršavanja slovačkih iseljenika Studia Academica Slovaca (SAS). U nastavku doc. Dr. Jana Pekarovičová, PhD. izlagala je temu *Kako (ne)funkcionira sustav u jezično-didaktičkoj praksi*, potom je Mgr. dr. sc. Eva Španová izlagala prilog *Aktivan pristup u nastavi slovačkog kao drugog jezika – teorija u praksi*, Mgr. Peter Tollarovič, dr. sc. sudionicima seminara predstavio je sadržaj *Nositelji vjere*, koji su uveli sistem u kulturu, a što priprema SAS za slovačke iseljenike u 2024. predstavila je Mag. Zuzana Vrabcová. Nakon stručnih predavanja održane su četiri radionice na teme: 1. Filmska pjesma kao etnokulturni fenomen – voditeljica doc. Dr. Jana Pekarovičová, PhD., 2. Inovativne i interaktivne praktične jezične vježbe - voditeljica Mgr. dr. Eva Španová, 3. Bratislava – prezentacija za početnike – voditelj mag. Peter Tollarovič, dr. sc. i 4. Catherine u Slovačkoj – novosti na platformi e-slovak.sk – predstavila mag. Zuzana Vrabcová.

Cilj obuke bili su aktualni trendovi u (lingvističkoj) didaktici slovačkog kao stranog/drugog jezika, primjena metodičkih inovacija u praksi i SAS program za iseljenike za 2024. godinu. Mgr. dr. sc. Eva Španová predstavila je novi slovački udžbenik za strance Krížom-krážom, koji sadrži i CD s dijalozima i fonetskim vježbama. Projekt e-učenja e-Slovak dostupan je onima koji su zainteresirani za učenje slovačkog jezika. Stručno usavršavanje samo je jedan od načina na koji učitelj može unaprijediti sebe i svoj rad te ga prilagoditi novim tehnologijama.

Božićna radionica u Jelisavcu i Lipovljanima 6. i 7. prosinca 2023.

Božićna radionica u Jelisavcu 6. prosinca 2023.

Djelatnice Slovačkog centra za kulturu Našice, ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin, u sklopu projekta MiSmo 6. prosinca posjetile su učenike slovačkog jezika 6. i 7. razreda OŠ Ivana Brnjika Slovaka u Jelisavcu. Uz prisustvo učiteljice slovačkog jezika Maje Kandžera, ravnateljice Ljerke Ćorković i pedagoginje Tamare Mazur, održale su božićnu interaktivnu radionicu na temu božićnih običaja, obiteljske tradicije u pripremi blagdana a u sklopu toga i ukrašavanja medenjaka. Isti program ponovile su u OŠ Josipa Kozarca u Lipovljanima 7. prosinca u prisustvu učenika 5., 6., 7. i 8. razreda te učiteljice slovačkog jezika Jelene Dejanović te uz potporu ravnateljice Mirjane Faltis. Učenici u Jelisavcu i Lipovljanima imali su priliku sami iskazati umijeće ukrašavanja medenjaka pripremljenih po slovačkoj recepturi. Nakon radionice najmlađi Jelisavčani ponijeli su svoje radove kući kako bi ovo iskustvo podijeli s najbližim članovima obitelji. S obzirom na to da je u Lipovljanima istoga dana u popodnevним satima Matica slovačka organizirala program kićenja božićnog drvca u etno kući Matice slovačke Lipovljani s predsjednikom Josipom Krajčijem, dogovoreno je da medenjaci nastali na radionici u školi nađu svoje mjesto na božićnom drvцу. Ovom prilikom učenicima su uručeni prigodni pokloni. Podršku ovom programu pružio je i Ured za iseljene Slovake u Bratislavi.

Božićna radionica u Lipovljanima 7. prosinca 2023.

Okrugli stol u organizaciji MS Osijek 8. prosinca 2023. u Osijeku

Okrugli stol u organizaciji MS Osijek 8. prosinca 2023. u Osijeku

Dana 8. prosinca u organizaciji Matice slovačke Osijek održan je okrugli stol u sklopu Dana slovačke kulture pod nazivom Slovački mediji u Hrvatskoj, na kojemu se govorilo o radiju i radijskim emisijama na slovačkom jeziku (Osijek, Našice, Ilok) i o časopisu Prameň. Okrugli stol vodila je ravnateljica SCK Našice Sandra Kralj Vukšić a o slovačkoj emisiji na Radiju Našice govorila je Tatjana Seničanin.

Predstavljanje programa učenja slovačkog od najranije dobi u Jelisavcu 12. prosinca 2023.

U Dječjem vrtiću Zvončić Našice, područnom vrtiću u Jelisavcu, 12. prosinca održan je svečani program na kojem je predstavljeno učenje slovačkog materinskog jezika od najranije dobi. Dobrodošlicu prisutnima poželjela je ravnateljica Dječjeg vrtića Zvončić Snježana Kandžera, a vrtićanci su za ovu prigodu pripremili prigodan program na slovačkom i hrvatskom jeziku.

Program nastave slovačkog jezika u dječjem vrtiću započeo je u rujnu, a vodi ga učiteljica Maja Kanđera iz Osnovne škole Ivana Brnjika Slovaka u Jelisavcu. Učenje slovačkog jezika, osim očuvanja tradicije, djeci pruža brojne mogućnosti za budućnost, poput školovanja u Slovačkoj ili zapošljavanja u slovačkim tvrtkama u obje zemlje. Važnost učenja materinskog jezika od najranije dobi istaknuli su, veleposlanica Republike Slovačke u Hrvatskoj Hana Kováčová, zastupnik za češku i slovačku nacionalnu manjinu u Hrvatskom saboru Vladimir Bilek, gradonačelnik Grada Našice Krešimir Kašuba, predsjednica Vijeća slovačke nacionalne manjine Osječko-baranjske županije Ana Kanđera Legčević i brojni drugi gosti. U predstavljanju programa prisustvovala su i djelatnice Slovačkog centra za kulturu Našice.

Djelatnici i polaznici dječjeg vrtića u Jelisavcu s veleposlanicom Republike Slovačke u RH Hanom Kováčovou

Božićni koncert 17. prosinca 2023. u Markovcu Našičkom

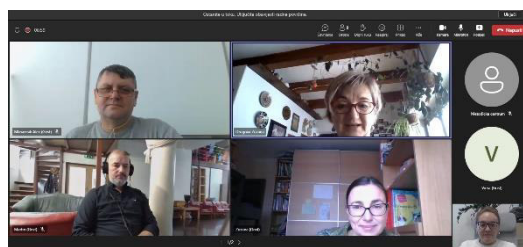

Božićni koncert 17. prosinca 2023. u Markovcu Našičkom

U nedjelju 17. prosinca, u organizaciji Matice slovačke u Markovcu Našičkom održan je Božićni koncert Sretan Božić – Radost prosinca. U ime Slovačkog centra za kulturu Našice kulturno-umjetničkom programu prisustvovala je kustosica Tatjana Seničanin.

Online sastanak partnera projekta MiSmo 18. prosinca 2023.

Dana 18. prosinca održan je online sastanak partnera u sklopu projekta MiSmo a vezan uz organizaciju radnih sastanaka u zemljama partnerima (Rumunjska, Srbija, Francuska, Hrvatska). Ispred SCK-a Našice sastanku su prisustvovala ravnateljica Sandra Kralj Vukšić i kustosica Tatjana Seničanin. Alexandar Mlinarsik sudjelovao je u ime partnera iz Rumunjske, Viera Krstovská iz Srbije, Zuzana Fodorová iz Francuske te Radka Cachovanová, Martin Urban i Zuzana Drugová u ime partnera iz Slovačke.

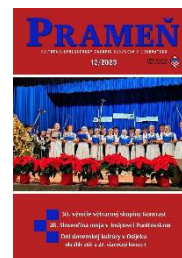

Online susret partnera projekta MiSmo 18. prosinca 2023

Priprema časopisa Prameň 12/2023 – komunikacija s dopisnicima, članovima redakcije, lektorom i grafičkim urednikom, poslovi prevođenja i korekture, slaganje materijala i priprema za obračun honorara za dopisnike, priprema materijala za rubriku Dječji kutak i vođenje evidencije primljenih materijala.

Broj objavljenih priloga u časopisu Prameň: 4.

Rad na mrežnoj stranici www.skc.hr: objava na hrvatskom jeziku: 3, objava na slovačkom jeziku: 3.

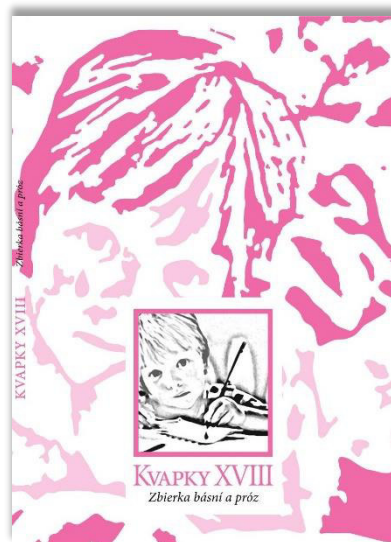
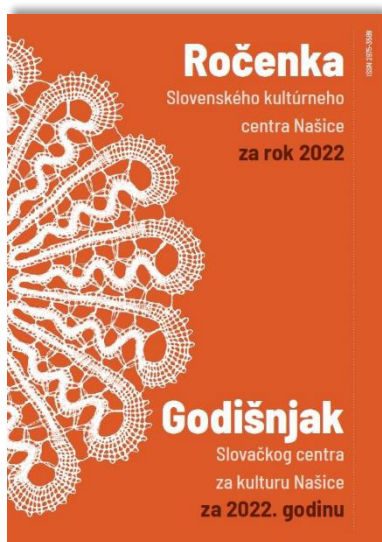

PUBLIKACIJSKA DJELATNOST

Publikacijska djelatnost Slovačkog centra za kulturu Našice sastoji se od vlastitih izdanja, kao i publiciranja radova u različitim periodičnim i neperiodičnim glasilima.

IZDANJA U 2023. GODINI:

1. Godišnjak Slovačkog centra za kulturu Našice za 2022. godinu
2. Kvapky XVIII

OBJAVLJENI RADOVI

U 2023. godini ukupno je pripremljeno devet radova za objavu, uglavnom za publikacije stranih izdavača i to konkretno:

- Kráľová-Vukšićová, S. (2022). Výstava Osobnosti Chorvátov na Slovensku. *Studia Carpatico-Adriatica vol. III* Roč. III. Bratislava: Slovensko-chorvátska komisia kumanitných vied, s. 119 – 121.
- Kráľová-Vukšićová, S. (2022). Dosahy Slovenského kultúrneho centra Našice v roku 2022. *Studia Carpatico-Adriatica vol. III* Roč. III. Bratislava: Slovensko-chorvátska komisia kumanitných vied, s. 123 – 128.
- Kralj Vukšić, S. (2022). Obnovljen memorandum o suradnji Slovačkog nacionalnog muzeja – Muzeja hrvatske kulture u Slovačkoj i Slovačkog centra za kulturu Našice. *Studia Carpatico-Adriatica vol. III* Roč. III. Bratislava: Slovensko-chorvátska komisia humanitných vied, s. 128 – 129.
- Kralová-Vukšićová, S. (2023). Medzinárodné projekty Slovenského kultúrneho centra Našice prezentujú Slovensko krajanom a verejnosti v Chorvátsku. *Slovenský svetový kalendár 2024*. Roč. 8, Nový Sad: Slovenský kultúrny klub v Srbsku, s. 105 – 109.

- Kralová-Vukšićová, S. (2023). Ministerstvo kultúry a médií Chorvátskej republiky chráni Medvede – tradičný fašiangový sprievod Slovákov v Josipovci Punitovskom. *Slovenský svetový kalendár 2024*. Roč. 8, Nový Sad: Slovenský kultúrny klub v Srbsku, s. 110 – 113.
- Kralj Vukšić, S. (2023). Postavenie materinského jazyka národnostnej menšiny v súčasnej spoločnosti a šance na jeho prežitie na príklade Slovákov v Chorvátsku. *Slovenčinár*. Békešská Čaba: Pedagogické metodické centrum Slovákov v Maďarsku, s. 42 - 44.
- Kralj Vukšić, S. (2023). Dokumentácia slovenských ľudových piesní v Chorvátsku. *Slovenská hudba vo Vojvodine 2022*. Nový Sad: Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov, s. 62 – 74.
- Kralj Vukšić, S. (2023). Tradičný fašiangový sprievod medveďov – symbol lokálnej kultúrnej identity slavónskych Slovákov v Josipovci Punitovskom. *Etnologické rozpravy*. vol. 30/2, Bratislava: Národopisná spoločnosť Slovenska, s. 82 – 90.
- Kralj Vukšić, S. (2023). Ceníme si učiteľov slovenského jazyka. *Stretnutie slovenských dolnozemskej učiteľov v roku 2023*, Báčsky Petrovec: Matica slovenská v Srbsku Osvetová komisia Báčsky Petrovec, s. 58 – 62.

ravnateljica: **dr.sc. Sandra Kralj Vukšić**

Slovaški konferenca kulture Našice
Slovenské kultúrne centrum Našice